

VELKOMMEN: Museumsbestyrer Anne Sophie Høegh-Omdal (stående i bakgrunnen) ønsker gjestene velkommen til sesongåpning i Lillesand by- og sjøfartsmuseum.

Sesongen åpnet i museet

● Fem utstillinger spenner fra industrihistorie til vikingetiden

Museumsbestyreren slo på stortromma, med god grunn, da årets sesong i Lillesand- by og sjøfartsmuseum ble åpnet med sang, musikk og taler - og kinesisk kyllingsuppe i museets bakgård tirsdag. Fem utstillinger er rigget opp, i uthus og hovedhus.

ANNE MARTA SVENDSEN
anne.marta.svensen@lp.no

Det ble først og fremst fokusert på «Skjulte skatter» da museumsbestyrer Anne Sophie Høegh-Omdal ønsket gjestene velkommen, folkene som står bak utstillingene, hjelpere og styremedlemmer i museet og representanter for de to historielagene i kommunen.

De skjulte skattene omhandler blant annet funn fra Norges eldste skipsvrak som for få år siden ble funnet i Ulvøysund. Opp fra havet er det hentet en møllestein fra vraket. Den befinner seg i monter bak museumsbutikken, sammen med andre gjenstander hentet opp fra skipsvrak. Plansjer og fotos forteller om funnet.

Det var den lokale sportsdykkeren Vegard Strømman som fant varket og meldte det inn i 1997.

Men det var spesielt den ukjente kinesiske kunstsamlingen på Kaldvell, museumsbestyreren dvelte ved. Den var det Per Mollatt som tok initiativet til. Da Mollatt døde for noen måneder siden, mente museumsbestyreren at det ikke kunne bli noe av utstillingen.

– Men noen ganger er det som om en utstilling vil seg selv. Det var som om Mollatt, oppe i himmelen sa: Jo, du må ha utstilling allikevel.

Og slik ble det. Med god hjelp av Marianne Denstad og Mollatts to sønner, er dele av Iver Munthe Daaes kunstsamling på plass i museet.

Det var Daae som etter et lengre opphold som tollinspektør i Kina, vendte tilbake til Norge med en eventyrlig samling av kinesisk kunst, slo seg ned i Lillesand, og etablerte Kaldvell Tresliperi. Dette overtok sønnen og to nevøer, brødrene Johannes og Justus Wiborg i 1907. Per Mollatt var barnebarn til Johannes Wiborg som bodde på Nedre Kald-

vell. Her ble noe av Daaes samling igjen, da Daae flyttet til Oslo, og det er disse gjenstandene som nå er utstilt i museet.

Marianne Denstad fortalte om samlingen, hvordan Mollatt ble opptatt av den kinesiske kunsthistorien, og satte seg inn i symbolikken - figurer og farger i blant annet tekstilene som er stilt ut i museet.

Daaes skatter

På loftet i museets setehus kan man også sette seg inn i historien om Daaes industrisamfunn som han etablerte på Kaldvell - fotos, gjenstander og plansjer er stilt ut her, ved hjelp av Rita Strandmyr fra Skiltverkstedet.

Berit Eide Johnsen som er leder av museumsnemnda, takket og roste museumsbestyreren for gode utstillinger.

– Det er ikke mye penger på museumsbudsjettet, men du har fått gull ut av gråstein, sa Eide Johnsen som ga en interessant innføring i den historiske utviklingen i distriktet, der utadvendt aktivitet skyldtes utadvendte nordmenn, og hun mente at Iver Munthe Daae var inkarnasjonen av denne utadvendte nordmannen,

som var i 40-årene da han kom tilbake fra Kina og etablerte seg på Kaldvell.

Ordfører Arne Thomassen sto for den offisielle åpningen av museumsutstillingene, og det gjorde han ved å gi museumsbestyreren en klem. Men før det mintes han Per Mollatt, og var takknemlig for hans store innsats for lokalhistorien, og ikke minst får å ha tegnet ned Kaldvells historie, og innsats for å få bevart stemmene i Kaldvellvassdraget. Thomassen takket også museumsbestyreren for hennes innsats, og han benyttet også anledningen til å takke for dugnadsinnsats i museet, og historielagene arbeid.

Sport under vann

Erik Erland Holmen, lokal sportsdykker i 30 år, fortalte om gamle skipsvrak og funn under vann.

– Sportsdykking er en hobby det ikke er mulig å komme ut av, den er sterkt avhengighetsskapende, sa Holmen som fortalte om hvordan man går frem under vann for å oppdage gamle vrak.

– Jeg har aldri funnet vikingeskip, men jeg ble med på en ekspedisjon i Ulvøysund der vi flyttet kvernsteinene og grov en sjakt. På bunne av sjakt en fant vi et reinsdyrgevir, som

vi trodde var en elefantstøttann. Men det var et reinsdyrgevir som dateres til år 1030.

Terje Ellefsen fortalte kort om vikingtid og Nora Bang sang norrøne kvad, og fortalte morsomt om tekstene.

I uthusbygget mot Nygårdsgaten er det montert en vikingutstilling i tre etasjer, som kan beskues natt og dag. Det er Bronseplassen som har vært behjelpelige med gjenstander til utstillingen. På Tollbua blir det skiftende kunstutstillinger i sommer, og i museumsbutikken er lokalt kunsthåndverk til stede.

Det var et solid program museumsbestyreren hadde stelt i stand, men det var innlagt pause der folk kunne vandre rundt og se på utstillingene.

Og i anledning den kinesiske samlingen, hadde China House sponset kyllingsuppe å styrke seg på.

Og sist, men ikke minst. Susie & the Spuds. For en artig gjeng, og så gode de er. På instrumenter og vokal. De sto i sitt hjørne og musiserte før det hele startet, og de avsluttet det hele med flere flotte selvkompnerte numre.

Du har fått gull ut av gråstein

Berit Eide Johnsen